

मेलामा रमाइलो

रुपललाई मेलामा जानु मन पर्छ। उनी आफ्ना साथीहरूसँग स्थानीय मेलामा जान्छिन्। उनकी आमाले उनलाई 50 रुपियाँ दिईन्। उनले आफ्नो मनपर्ने सवारीमा धेरै खर्च गरिन्।

बालबालिकाहरूले मेलाहरूमा रमाइलो गर्ने कुराहरू, तिनीहरू कोसँग जान्छन्, तिनीहरूले के किन्छन् र तिनीहरूले त्यहाँ कति पैसा खर्च गर्छन् भन्ने बारे चर्चा गर्नुहोस्।

मैले कति खर्च गरौं?

₹10

सवारीमा खर्च भएको कुल पैसा =

<input type="text"/>		<input type="text"/>		<input type="text"/>
रुपलकी आमाले दिएको पैसा	–	पैसा खर्च भयो	=	रुपलसँग पैसा बाँकी छ

रुपलको साथीसँग 50 रुपियाँबाट 8 रुपियाँ बाँकी छ। उनी कति पैसा खर्च भयो भनेर जान्न चाहन्थिन्। आउनुहोस् हामी यसलाई जान्ने तरिका हेरौं।

मसँग 8 रुपियाँ बाँकी छ र मैले सवारीमा 20 रुपियाँ खर्च गरेको छु, जुन 28 रुपियाँ हुन्छ। त्यसपछि, मैले खाजामा 20 रुपियाँ खर्च गरेको छु, जुन 48 रुपियाँ हुन्छ र मैले अझ 2 रुपियाँ चकलेटहरूमा खर्च गरें, जुन 50 रुपियाँ हुन्छ। कुल, मैले 42 रुपियाँ खर्च गरेको छु।

$$\begin{aligned} ₹8 + ₹20 &= ₹28 \\ ₹28 + ₹20 &= ₹48 \\ ₹48 + ₹2 &= ₹50 \\ \hline &₹42 \end{aligned}$$

तपाईंको बुबाले मेलाको लागि दिएका 40 रुपियाँबाट तपाईंसँग 3 रुपियाँ बाँकी छ भने, तपाईंले कति रुपियाँ खर्च गर्नुभयो? पत्तो लगाउनुहोस्।

हामी गरौं

A. किन्नलाई कति पैसा चाहिन्छ?

सवारी	टिकट सङ्ख्या	पैसा
<div>₹20</div> 	2	₹_____
<div>₹10</div> 	_____	₹30
<div>₹15</div> 	2	₹_____

B. हामीले रुपल र उनका साथीहरूले प्रयोग गर्ने विभिन्न नोट र सिक्का देख्यौं। हामी अन्य सामान्य रूपमा प्रयोग हुने भारतीय मुद्रा हेरौं।

₹100

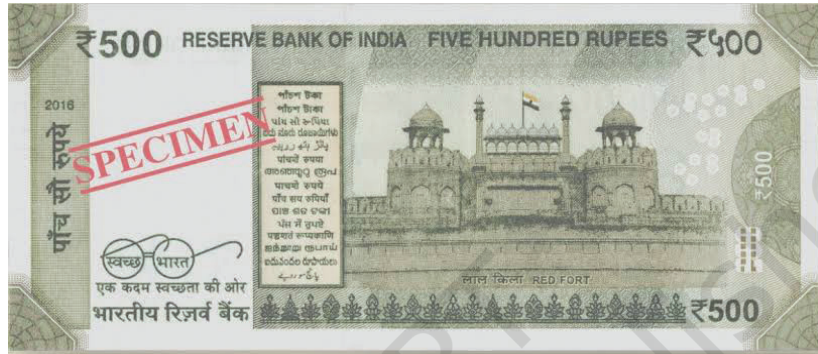
₹200

₹500

C. 500 रुपियाँको नोटमा कति पटक 500 रुपियाँ लेखिएको छ भनेर गन्ती गर्नुहोस्।

i. पाँच सय रुपियाँ शब्दमा _____
पटक लेखिएको छ।

ii. 500 सङ्ख्यामा _____ पटक
लेखिएको छ।

500 रुपियाँको नोटमा कुन
स्मारकको चित्र छापिएको
छ? के तपाईंले यो स्मारक
देख्नुभएको छ?

बालबालिकाहरूलाई अन्य नोटहरू ध्यानपूर्वक हेर्न र तिनीहरूको विशेषताहरूबारे छलफल गर्नुहोस्। विशेष रुपमा सक्षम एकजना मान्छेहरूका लागि मुद्रा नोटको सिमानामा रहेका रेखाहरू र प्रत्येक नोटमा तिनीहरूको सङ्ख्या जस्ता विशिष्टताहरूबारे उनीहरूसँग छलफल गर्नुहोस्।

तेजलकी हजुरआमाले उनलाई पहिले नदेखेका केही पुराना सिक्का देखाइन्। यी सिक्काहरू पनि हेरौं।

25 पैसा

50 पैसा

10 पैसा

20 पैसा

उनकी हजुरआमाले 1 रुपियाँको लागि 50 पैसाको 2 सिक्का तिर्नुहुन्थ्यो।

50 पैसा

+

50 पैसा

=

₹1

100 पैसा = 1 रुपियाँ

A. कतिवटा 25 पैसाको 1 रुपियाँ हुन्छ? तलको बाकसमा सिक्काको चित्र बनाउनुहोस्।

= ₹1 वा
100 पैसा

B. कतिवटा 20 पैसाको र 1 रुपियाँ हुन्छ?

बलून फुटाउनुहोस्

मटरू 'बलून फुटाउने' खेल खेलछन्। उनले 20 रुपियाँमा 3 वटा मौका पाउनेछन्। हेरौं मटरूले कति पैसा जित्लान्।

A. यदि मटरूले निम्न बलूनहरू फुटाए भने कति पैसा पाउनेछन्?

 	₹3
  	
  	
 	

B. बलूनहरूको चित्र बनाउनुहोस् र रङ्ग लगाउनुहोस्, जुन उसले निम्न रकम प्राप्त गर्न फुटाउनुपर्छ।

	₹17
	₹22
	₹31

C. कुन तीनवटा फरक रङ्गका बलूनहरू तपाईंले सबैभन्दा धेरै पैसा कमाउनको लागि ताक्नु हुन्छ? तिनीहरूको चित्र बनाउनुहोस् र रङ्ग लगाउनुहोस्।

जितेको कुल रकम =

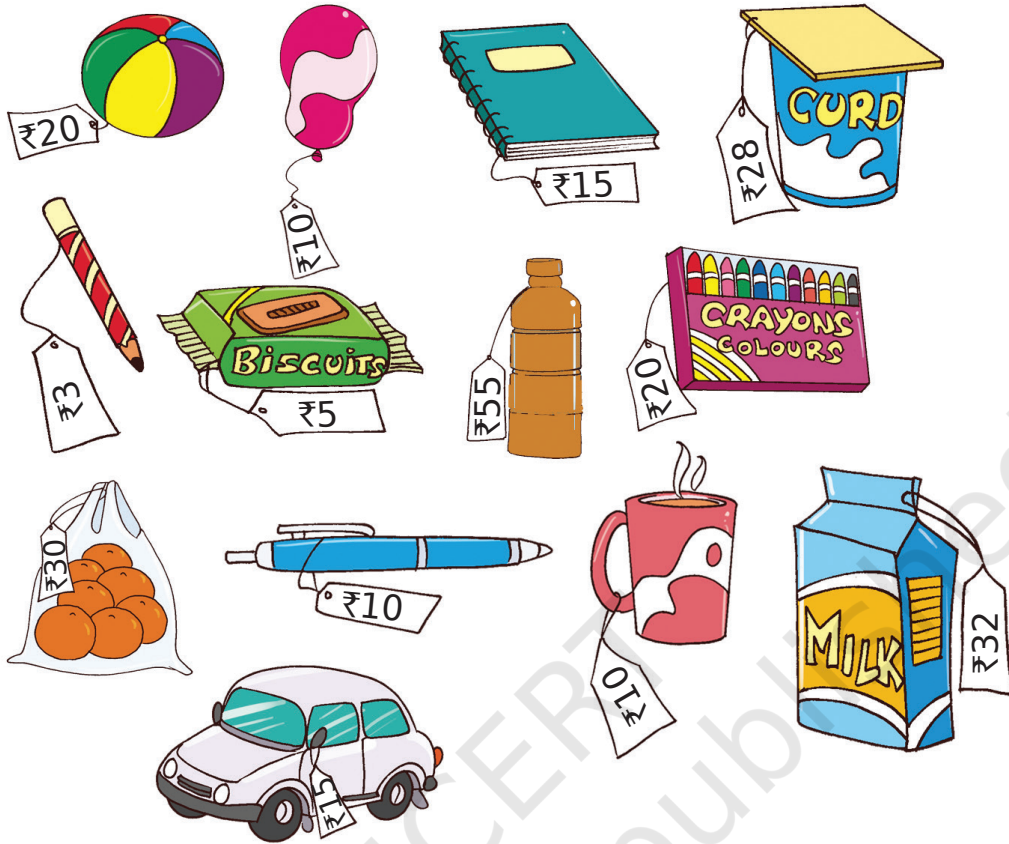
D. यदि मटरू सँग चार मौका भए, कुन फरक रङ्गका बलूनहरू फुटाएर उनले धेरै पैसा कमाउन सक्छन्? तिनीहरूको चित्र बनाउनुहोस् र रङ्ग लगाउनुहोस्।

जितेको कुल रकम =

हामी किनौ

वस्तुहरू	यी वस्तुहरू किन्न चाहिएको पैसा	तपाईंसँग भएको पैसा	पैसा बाँकी /आवश्यक थप पैसा
	₹ _____		₹ _____
	₹ _____		₹ _____
	₹ _____		₹ _____

हामी गरौं

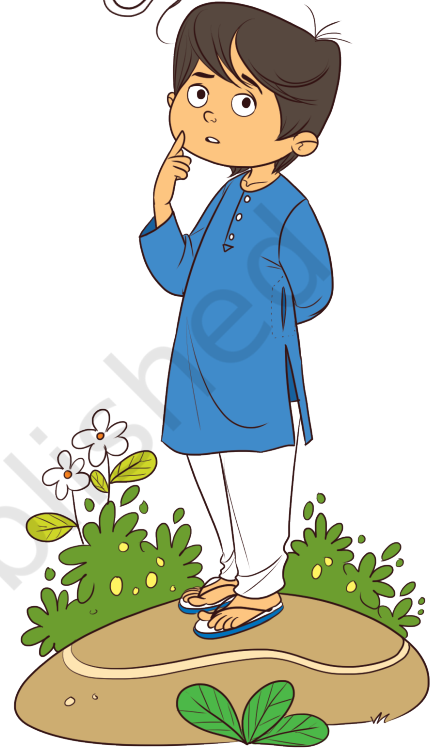
$$\begin{array}{r} \text{₹ } 18 \\ + \text{ ₹ } 32 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{₹ } 47 \\ + \text{ ₹ } 50 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{₹ } 15 \\ + \text{ ₹ } 27 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{₹ } 22 \\ + \text{ ₹ } 35 \\ \hline \end{array}$$

के तपाईंले कहिलेकाहीं
हामीले मोबाइल फोन
प्रयोग गरेर भुक्तान गरेको
देख्नुभएको छ?

- A. जयन्तले कलममा 25 रुपियाँ र नोटबुकमा 40 रुपियाँ खर्च गरे। उनले जम्मा कति पैसा खर्च गरे?
- B. मीरासँग 43 रुपियाँ छ। कनिकासँग मीरा भन्दा 14 रुपियाँ अधिक छ। कनिकासँग कति पैसा छ?
- C. एउटा रोटीको प्याकेटको मूल्य 30 रुपियाँ र चकलेटको मूल्य र 60 रुपियाँ पर्छ। विवेकलाई यी सामानहरू किन्न कति पैसा चाहिन्छ?
- D. अजयसँग 58 रुपियाँ छ। उनले बजारमा 48 रुपियाँ खर्च गरे। अब उनीसँग कति पैसा बाँकी छ?

परियोजना कार्य

जब तपाईं आफ्नो आमाबाबुसँग बजार जानुहुन्छ वा किनमेल गर्नुहुन्छ, तपाईंले किन्नुहुने चीजहरू र तपाईंले खर्च गरेको कुल पैसाको सुचि बनाउनुहोस्।

यस्ता थुप्रै प्रकरणहरू सिर्जना गर्नुहोस् र बालबालिकाहरूले थप्ने कि घटाउने छन् भनेर प्रश्नहरू सोध्नुहोस्। छलफलको माध्यमबाट बालबालिकाहरूमा पैसा सञ्चय गर्ने मूल्य उत्प्रेरित गर्नुहोस्।

